3. Hæfte.

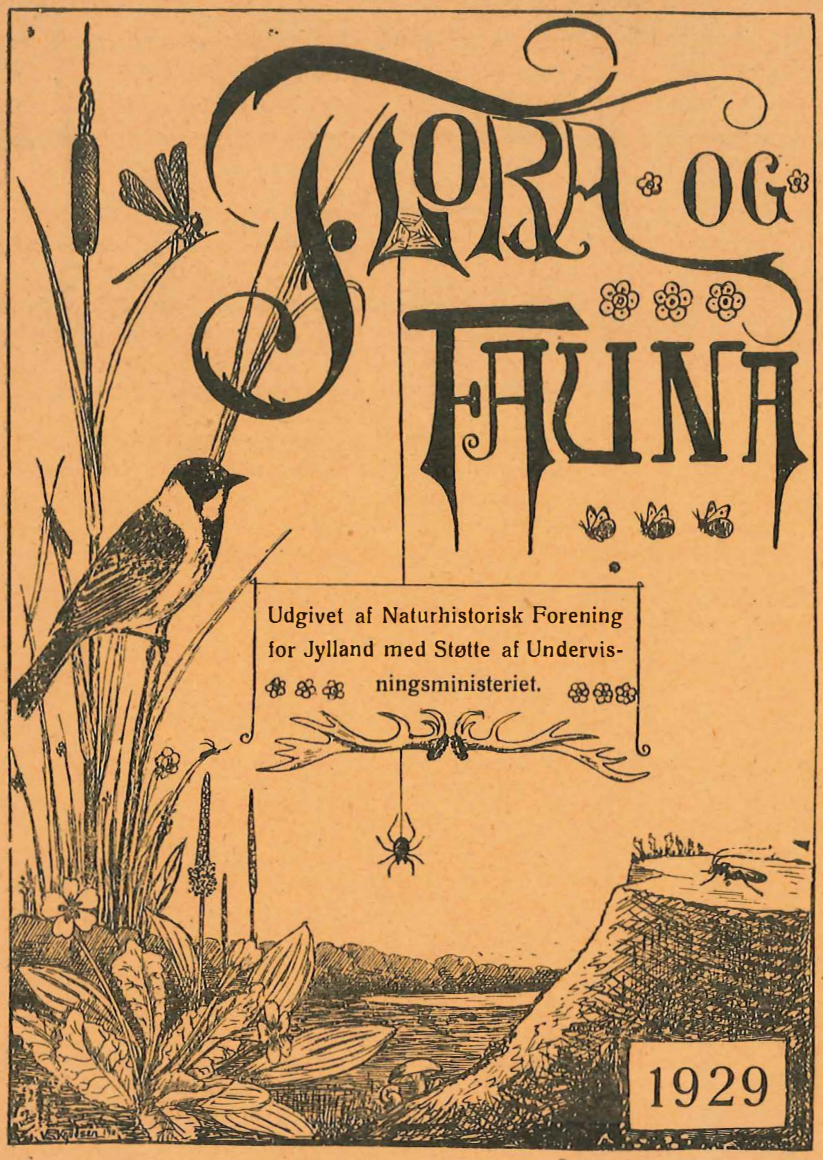

Tidsskriftet er Medlemsblad for „Naturhistorisk Forening for Jylland", „Naturhistorisk Forening for Sjælland", „Naturhistorisk Forening for Lolland-Falster" og „Naturhistorisk Forening for Fyn"

REDAKTION:
ALBERT JENSEN, SIGFRED KNUDSEN.

I KOMMISSION HOS P. HAASE & SØN, KØBENHAVN.

CLEMENSTRYKKERIET (C. REIMANN)

AARHUS 1929.

Danske Vegetationsbilleder.

Af Svend Andersen.

5. Veddinge Strand ved Sejrø Bugt.

Odsherreds Kyst imod Sejrø Bugt er paa sin længste Strækning flad og ufrugtbar, med endnu kun delvis opdyrkede Hedestrækninger, hvor Naaletræsplantninger breder sig mellem Sandmarker, og hvor Strandbredden langs den lavvandede Bugt har Tilløb til Klitter eller stenede Strandvolde. For ikke mange Aartier siden laa store Dele af dette Landskab udyrket hen som golde Strandmarker, hvor Lyngen næppe kunde vokse, eller, hvor Bundforholdene var denne Plante gunstigere, som ren Hede. Endnu bærer Kystlandet langs Sejrøbugtens Inderside Navne efter Lyngheden, der har dækket det meste deraf; hver By havde sin Udmark langs Bugten, sin „Lyng", som vel længe henlaa i Fællesdriftens Tegn, men hvor Udstykning, Opdyrkning og Bebyggelse nu forlængst har taget Fart. Endnu vil man dog paa den to Mile lange Strækning fra Lumbsaas i Nord til Høve Strand i Syd ikke mange Steder savne Lyngen imellem de under Kultur bragte Felter, saa de mange „Lyng"-Navne paa Generalstabens Kort for saa vidt endnu taler Sandhed: Stenstrup Lyng, Gudmindrup Lyng, Ellinge, Hønsinge, Vig og Jyderup Lyng, og flere endnu.

Hvor det lave, sandede Land hører op imod Syd, ligger Høve Skov. Set fra den 284 Fod høje, lidt syd for Skoven liggende „Esterhøj", har man en betagende Udsigt over Sejrøbugten og dens Omgivelser. Brat falder her foran ens Fod det store Vejrhøj-Høve Bakkedrag af imod Kystegnene, og Høve Skov ligger som et Tæppe af Skov, henkastet over Randen af Bakkedraget, med sin Flig af Fyrreplantage paa det lave Kystland foran Bakkefoden.

Nær Vestranden af Høve Skov naar Bakkedraget ud til selve Kysten, og denne skifter da ganske Karakter. Landet staar nu paa en Strækning med Stejlrand imod Bugten: høje, faste, græsklædte Skrænter kanter her Stranden tæt vest for Høve Skov; men snart viger Bakkelandet atter noget tilbage, danner enkelte lidt fra Kysten liggende ældre Erosionsskrænter og gaar saa over i et omtrent en Kilometer bredt Bælte langs Stranden, for Størstedelen bestaaende af opdyrkede, men sandige og ret ufrugtbare Agre, hvor Sandflugten — som jeg har oplevet en Foraarsdag i 1918 — kan regere, saa Passagen langs Stranden næsten umuliggøres. Afvigende

fra det nordlige ganske lave Kystland ligger Landet her oftest 8—10 Meter hævet over Havet og staar med Stejlkyst ud imod dette, næsten uden Forstrandsvegetation og med friske Erosionsbrud langs Foden. Saaledes fortsættes dette Forland langs Bugten som en Slemmeflade fra Istiden langs Foden af Bakkedraget i omtrent en Mils Længde, til det i Ordrup Næs fortaber sig i lave, uregelmæssige Skrænter og Bakker, kantet med Systemer af stenede Strandvolde.

Vi vender imidlertid tilbage til Egnen ved Høve Skov, til de høje, græsklædte Skrænter, der her i en Længde af godt en Kilometer gaar direkte ud til Stranden nord for Landsbyen Veddinge, efter hvilken vi benævner Omraadet Veddinge Strand. — Noget uregelmæssigt formede er disse Skrænter, der foroven mest bestaar af Sand eller Grus, men hvis Fod oftest er Ler. Der finder ikke i Nutiden noget Angreb fra Havet Sted paa disse Skrænter, der forneden beskyttes af et smalt Bælte af stenet Strandvold eller af en Strimmel Fælled ovenfor Sandstranden. — Smaatotter af Buskvækst liver op hist og her, og disse Smaakrat bliver vestligere, hvor Skrænten bøjer bort fra Kysten og følger et lille Dalsystem ind i Land, mere sammenhængende. Vest for denne Dalsænkning falder Landet mere fladt af imod Kysten paa en længere Strækning, hvor det frodigere Bakkedrag som foran nævnt trækker sig bort fra denne.

Disse Skrænter bærer som Nordsjællands Bakker og Skrænter i det hele en rig og afvekslende Urteflora. Det er vanskeligt at karakterisere denne gennem en enkelt eller nogle faa bestemte Arter, da Særpræget langt snarere maa søges deri, at denne Flora har mange stedvis talrige, men ingen egentlig dominerende Karakterplanter. Af Græsserne er Arter som *Avena pratensis* (Eng-Havre) og dens Slægtning *A. pubescens* (Dunet Havre) hyppige; ligesaa *Cynosurus cristatus* (Kamgræs) og *Briza media* (Hjertegræs). Flere Svingel-Arter fylder godt op i Græsdækket: *Festuca ovina, F. rubra* og den større *F. arundinacea,* der her næsten helt mangler Tueform. Slægten Star repræsenteres af *Carex caryophyllea, C. hirta* og *C. glauca*, hvoraf især de to sidste bidrager til at præge de kortgræssede Steder.

Mere end af Græsserne fanges dog Øjet af de blomstrende Urter, der i rig Blanding dækker Skrænten. Som særlig hyppige af disse kan fremhæves *Origanum vulgare* (Vild Merian), der danner frodige Klynger, *Filipendula hexapetala* (Knoldet Mjødurt), *Leontodon hispidus* (Stivhaaret Borst), *Linum catharticum* (Vild Hør), der især er hyppig paa de lerede Partier, *Primula veris* (Hulkravet

Kodriver), *Plantago media* (Dunet Vejbred). Paa de mest solvendte Steder breder *Hieracium pilosella* (Haarrig Høgeurt) sig.

Hvad der især gør denne Skrænt afvigende fra en hel Række af samme Type, er Forekomsten af et temmelig stort Antal Orchideer. Selve Slægten *Orchis* (Gøgeurt) er repræsenteret af følgende Arter: *O. morio,* der er forholdsvis talrig og findes et Par Steder til længere imod Vest, *O. masculus* (faa spredte) og *O. maculatus* (faa); i fugtig Lavning tæt ved Badehotellet *O. majalis* og *O. incarnatus;* paa den højere Bund omkring samme Lavning en halv Snes Eksemplarer af den sjældne Rulæbet Gøgeurt, *O. ustulatus.* Nogle faa Eksemplarer af *Gymnadenia conopea* (Vellugtende Traadspore) og *Listera ovata* (Ægbladet Fliglæbe) afslutter Listen, dog findes i Skovranden nogle faa *Platanthera bifolia* (Vellugtende Gøgelilie).

Af Arter, der mere specielt kan regnes til den nordsjællandske Bakkefloras Repræsentanter, findes dog en Række sjældnere Planter. Ret almindelig er *Helianthemum vulgare* (Soløje) og *Geranium sanguineum* (Blodrød Storkenæb), talmæssigt noget mindre fremtrædende er saadanne Arter som *Hypericum montanum* (Bjerg-Perikum), *Campanula persicifolia* (Smalbladet Klokke), *Thalictrum minus* (Liden Frøstjerne), *Pulsatilla pratensis* (Nikkende Kobjælde), *Astragalus danicus* (Dansk Astragel), *Viola hirta* (Haaret Viol). Faatalligere her end mange anre Steder findes *Phleum Boehmeri* (Glat Rottehale) og *Scabiosa columbaria* (Due-Scabiose), men dette hænger formentlig sammen med, at disse nordvendte Skrænter er for kolde for disse to Arter. *Carlina vulgaris* optræder i en meget smalbladet Form *f. longifolia*), og *Cirsium acaule* (Korthoved-Tidsel) er ret almindelig; *Antennaria dioeca* (Kattefod) optræder i en mindre Gruppe. Af den sjældne *Libatonis montana* (Hjorterod) findes nogle faa Individer. Vest for den nævnte lille Dalsænkning og omkring dette tilkommer en Del flere Arter, saaledes *Fragaria moschata* (Spansk Jordbær), *F. viridis* (Bakke-Jordbær), *Valeriana officinalis* (Læge-Baldrian), der her som næsten overalt, hvor denne Art optræder, findes paa ret tørre Skrænter; *Cuscuta epithymum* (Lyng-Silke), der her snylter paa *Galium verum* (Gul Snerre), *Viscaria vulgaris* (Tjærenellike), en *Hieracium sp.* (Høgeurt) og forskellige Græsser; *Helichrysum arenarium* (Gul Evighedsblomst) bliver her hyppigere sammen med *Hypochoeris maculata* (Plettet Kongepen) paa de mere magre Marker. Her ogsaa *Malva alcea* (Rosen-Katost).

De sikkert ganske urørte Skrænter nær Hotellet indeholder enkelte Arter, der i hvert Fald viser henimod Kulturformationer. Smukt blomstrende staar spredte *Ornithogalum umbellatum* (Kostblomstret Fuglemælk) mellem de spontane Arter; ligesaa enkelte *Aconitum napellus* (Venusvogn). *Bromus erectus* (Opret Hejre), *Malva moschata* (Moskus-Katost) og *Melilotus officinalis* (Læge-Stenkløver) kan vel være tilført med Frøudsæd i Markerne ovenfor.

I de faa og ret ringe Tilløb til Vælddannelse, der forekommer, optræder bl. a. *Nasturtium officinale* (Brøndkarse), *Cardamine amara* (Vandkarse), *Veronica beccabunga* (Tykbladet Ærenpris), *Juncus glaucus* (Blaagrøn Siv) og enkelte andre Arter.

Af de til Krattet knyttede Arter skal nævnes: *Brachypodium gracile* (Skov-Stikaks), *Hepatica triloba* (Blaa Anemone), *Allium oleraceum* (Vild Løg), *Polypodium vulgare* (Engelsød), *Moehringia trinervia* (Trenervet Sandvaaner), *Picris hieracioides* (Bittermælk) og *Arabis hirsuta* (Stivhaaret Gaasemad). Krattet selv bestaar mest af Tjørn af forskellige Slægter: *Cratægus* (Hvidtjørn), *Slaaen*, flere Roser, hvoriblandt Arterne *R. mollis*, *glauca* og *rubiginosa;* lidt Pil og nogen Bævreasp, Elm (*montana*), i Bunden lidt *Hedera* (Vedbend).

Til foranstaaende slutter sig naturligvis en Række mere almindelige Arter, hvoraf dog en Del bidrager i ikke ringe Grad til at præge Floraen, hvorfor det for en Fuldstændigheds Skyld er nødvendigt her at give den samlede Liste over saadanne Arter: *Tanacetum* (Rejnfang), *Solidago* (Gyldenris), *Centaurea jacea* og *scabiosa* (Knopurter), *Cirsium lanceolatum* (Horse-Tidsel) hyppig, *Hypochoeris radicata* (Alm. Kongepen), *Taraxacum spp.* (Mælkebøtte-Arter), *Tussilago* (Følfod), *Senecio jacobaea* (Eng-Brandbæger), *Succisa pratensis* (Djævelsbid), *Tragopogon* (Eng-Gedeskæg). Enkelte Steder ses lidt Lyng (*Calluna*) og ind imellem er en Del ærteblomstrede ret hyppige: Rundbælg, alm. Krageklo, Gul Fladbælg, flere Kløverarter (*minus*, *procumbens*, *pratensis* og *medium*). Flere Ranunkler (*acer*, *bulbosus*, *repens*), Agermaane (*eupatorium*), Eng-Nellikerod, Engelskgræs, Kornet Stenbræk, Timian (*chamædrys*), tre Ærenprisarter (*serpyllifolia*, *officinalis* og *chamædrys*), Mælkurt, Tvebo Baldrian, Mark-Padderokke, Hunde-Viol, Dusk-Syre, Hvid Anemone, Alm. Jordbær og Gulaks supplerer denne Liste. De mere kritiske Slægter er repræsenteret ved een Art Løvefod (*Alchemilla minor*) og et Par Arter *Hieracium* (Høgeurt). *Heracleum sphondylium* (Bjørneklo) og dens

Underart *sibiricum* synes begge at være til Stede. Endnu kan nævnes Brunelle, Skovkørvel, Nældebladet Klokke og Mark-Frytle som bemærket paa Skrænterne. Paa lavere Strandvold og Mark vest for de høje Skrænter kommer hertil bl. a. *Scorzonera humilis* (Skorzoner), *Sedum telephium* (St. Hansurt), *Salix repens* (krybende Pil), *Silene nutans* (Nikkende Limurt) og et Par Kongelys-Arter, nemlig *Verbascum thapsus* og *V. nigrum*.

Paa det smalle vegetationsklædte Forland nedenfor Skrænten, der maa opfattes som tilgroede Strandvolde, optræder foruden en Del allerede nævnte Arter *Potentilla minor* og *reptans* (Potentil-Arter), *Sedum acre* (Gul Stenurt), *Galium verum* (Gul Snerre), *Anthriscus vulgaris* (Gærde-Kørvel), *Poa compressa* (Fladstraaet Rapgræs), en tæt og robust Form af *Arenaria* (Sandvaaner), den rødlige, prostrate Strandform af Stinkende Storkenæb (*Geranium robert. rubricaule*), stedvis megen Vand-Pileurt (*Polygonum amphibium*) over de tørre Rullesten, flade vindformede *Geranium sanguineum* (Blodrøb Storkenæb). Til Slut kan endelig nævnes en Del rene Strandplanter, bl. a. *Beta maritima* (Strandbede), Strandkaal og nogle faa smukke Strand-Mandstro (*Eryngium maritimum*).

Man vil sikkert af denne fyldige Liste have faaet et stærkt Indtryk af den Artsrigdom, der raader paa disse afsides nordvestsjællandske Skrænter, og gaar man videre herfra til andre Skrænter i samme Egn, f. Eks. til de omtrent en Mil sydligere liggende paa Ordrup Næs, kan Listen forøges ret betydeligt.

Fra jeg i 1912 for første Gang botaniserede i Odsherred og fra Vejrhøjs Kol og Esterhøjs Top nød det vældige Skue over Lammefjordens grønne Flade og Sejrøbugtens Fladland, mod Nord afsluttet af Lumbsaas' Højdedrag og Oddens milelange Bølgebryder, og jeg paa Spidsen af Gniben indsamlede Sjællands nordvestligste Plante *Salsola kali* (Sodaurt), har denne Landsdel øvet en langt stærkere Tiltrækning paa mig end det i et Par Slægtled saa overbotaniserede Nordøstsjælland, og jeg har oftere gentaget Besøget. Saaledes ogsaa i Juni 1921, fra hvilke Besøg de Notater stammer, paa hvilke ovennævnte Skitse af Floraen paa et ganske snævert begrænset Omraade er bygget.

Holte, November 1928.

Kystophora gudmanni Lars. og dens Biologi.

Af Fr. Gudmann.

Denne lille smukke Tineide, der blev beskrevet og afbildet i 1927 af C. S. Larsen i Ent. Medd. 17. Bind, p. 4, er hidtil kun fundet paa Amagers Strandareal og flyver der i sidste Halvdel af Juli og Begyndelsen af August. Den fandtes der første Gang d. $^{8}/_{8}$ 1922 i et enkelt Eksemplar, der sad paa et Blad af *Phragmites*. Efterat Prof. Rebel havde erklæret den som *nova species*, eftersøgte jeg den forgæves i de 2 paafølgende Somre, og det negative Resultat skyldtes vel nok, at jeg koncentrerede min Eftersøgning paa det med *Phragmites* bevoksede Terrain, hvor jeg havde fundet det første Eksemplar. I 1925 kom jeg en Aften i August tilfældig ud paa det vaade Strandareal og fik her en smuk lille Række, saaledes at Arten nu med Sikkerhed kunde fastslaas som ny, ligesom man ogsaa med nogenlunde Sikkerhed kunde gaa ud fra, at den var klækket paa det vaade Terrain, og at Larven maatte leve paa en af de dèr voksende Planter. Jeg ofrede nu i de paafølgende Aar mange Timer paa muligt at opdage Artens Levevis, men først i 1928 skulde det lykkes mig at løse denne Opgave.

Paa Forhaand skulde jo Opgaven ikke synes videre vanskelig. Dyret fløj derude i stort Antal, og deraf kunde sluttes, at Larvens Næringsplante maatte være en hyppigt forekommende Plante. Der findes jo i dette sumpede Terrain ikke saa overvættes mange Plantearter, og som hyppige kunne vist kun følgende Arter nævnes: foruden nogle Græsarter, *aster tripolium*, *triglochin*, *cochlearia*, *chenopodium*, *atriplex*, *glaux*, *scirpus*, *juncus*, *carex*, *suæda*, *artemisia maritima*, *salicornia* og *plantago maritima*.

Vanskelighederne bestod først og fremmest i, at Larvens Levetid var ubekendt, idet den lige saa godt kunde leve i Forsommeren som i Efteraarstiden, og dernæst i, at Larven meget muligt eller sandsynligst kunde leve i Rødder, i hvilket Fald det jo nærmest vilde bero paa et Lykketræf, om den opdagedes.

I 1925 til 1927 lykkedes det mig ikke at afsløre Hemmeligheden, og jeg opgav saa smaat Opgaven som uløselig og slog mig til Ro med, at Larven maatte leve i Rødderne af en eller anden af Planterne.

Saa vilde Skæbnen, at jeg i Sommeren 1927 kom til at interessere mig for den tyske Minespecialist, Dr. Martin Herings Publicationer og tilbød ham at undersøge Amagers Strand-

arealer, hvor der formentlig — hvad da ogsaa i fuldt Maal bekræftedes — kunde findes Nyheder paa det af ham dyrkede Felt.

Jeg samlede nu Flueminer i de dèr voksende Planter, og under disse mine ihærdige Undersøgelser stødte jeg paa ikke mindre end 2 Microlepidopterminer, som var mig ukendte, og Grunden hertil var vel nok den, at disse først dukkede op sent i September, og at de var meget lidt iøjnefaldende.

Ej heller Hering kendte dem og animerede mig stærkt til at foretage Klækningsforsøg.

Den ene var en meget lang og tynd, stærkt slynget Gangmine i Rodbladene af *aster tripolium*, og den anden en kort Gangmine i Topbladene af *glaux maritima*, stærkt mindende om enkelte Former af *Nepticula*-Miner.

Jeg haabede saa smaat, at en af dem maatte vise sig at være den længe eftertragtede *Xystophora*-Art, og viste herfor Klækningen min mest intensive Interesse, idet jeg dog ikke var blind for de sandsynlige store Vanskeligheder, der skyldtes Larvernes sene Forekomst og deres derfor temmelig sikre Overvintring i Larvestadiet.

De var begge behagelige at have med at gøre, for saa vidt som de ret gerne skiftede Mine i Modsætning til Nepticulalarver, der ikke kunne formaas til at skifte Blade.

Larven i *aster tripolium* foretog Transaktionen, tilsyneladende uden tvingende Grund, idet den gik fra det ene friske Blad over i et andet, hvorimod *Glaux*-Larven, naar det minerede Blad — hvad der hurtigt skete — visnede eller mugnede, omhyggeligt maatte pilles ud af Minen og anbringes paa et frisk Blad, hvor den da ret snart borede sig ind og lavede ny Mine.

Larven i *aster tripolium*, hvis Blade holde sig langt hen paa Vinteren, voksede imidlertid ret hurtigt og naaede snart Dimensioner, der ganske udelukkede Muligheden af, at det kunde være Larven til min lille Tineide. Den endte med at være fuldvoksen inden Vinterens Begyndelse, og jeg var ikke i Tvivl om, at det var en Tortricidlarve; den borede sig ind i Proppen og forvandlede sig dèr til Puppe efter vel tilendebragt Vintersøvn. I Løbet af Foraaret klækkedes den og viste sig at være *Tortriciden, Phalonia affinitana* Dougl., en som Imago velkendt Art paa det omhandlede Terrain.

Glaux-Larverne, hvis Bestand af og til maatte afløses af andre Repræsentanter ude fra Terrainet, var derimod endnu sidst i Oktober ret smaa, og da indtraf den frygtede Katastrofe, idet Foderplanterne ved den først indtrædende Nattefrost visnede fuldstændigt bort paa Findestedet, hvorefter videre Klækningsforsøg maatte opgives.

Overvintring af de smaa Larver var umulig, og der var

nu kun Haab om at genfinde Larven i de nye Planter, der vilde fremkomme i Løbet af Foraaret. Længe ventede jeg paa at opdage de nye Glauxplanter, men først i Begyndelsen af April var de til at genkende ude i det kolde Strandterrain.

Jeg fulgte deres Udvikling med stor Interesse, men det var mig umuligt at finde noget mineret Blad, og jeg var tilsidst ved at opgive Sagen som haabløs, da Tilfældet kom mig tilhjælp. Foraaret 1928 var ret tørt, og under mine Eftersøgninger havde jeg af og til set Glauxplanter, der var gulnede eller som hang med Toppen, men da jeg troede, at deres Død skyldtes Tørken, gav dette Syn mig ikke Anledning til videre Spekulationer.

Da kom jeg en Dag i Midten af April til en ret stor fugtig Plet, hvor Vandet aabenbart nylig havde staaet, og da jeg ogsaa her saa nogle hensygnede Glauxplanter, slog det ned i mig, at Aarsagen her umuligt kunde være Tørken. — Jeg rykkede da en af de syge Planter op, og stor var min Glæde og Overraskelse, da jeg, ved at holde den ret klare Stengel op imod Lyset og ved sagte at klemme den imellem Fingrene, saa en Larve bevæge sig hurtigt op og ned inde i Stenglen. Jeg var nu klar over, at Gaaden var løst, og snart figurerede adskillige beboede Stengler i store Glas, hvor de delvist nedsænkedes i vaadt Sand. — Snart viste enkelte Larver sig, krybende omkring paa Glasvæggen, og jeg kunde jo straks genkende min lille Minerlarve fra Efteraarstiden. Nogle af dem spandt et løst Spind, hvor Glauxplanterne berørte Glasvæggen, og forvandlede sig her til Pupper sidst i Maj og Begyndelsen af Juni.

I Begyndelsen af Juli — altsaa betydeligt tidligere end Imago var observeret i det fri — klækkedes den første og kort efter endnu 2 Stkr., der trods deres paa Grund af Renheden noget mørkere Udseende end de fangede Eksemplarer ganske utvivlsomt tilhørte Arten *Xystophora gudmanni*, og Biologien var dermed fastslaaet.

Den Beskrivelse af Larven, jeg for alle Tilfældes Skyld havde taget, lyder saaledes:

„16-føddet, temmelig stærkt indsnevret mellem de enkelte Led. Farven rødligbrun, dog saaledes, at det røde Element er det overvejende. Hoved lysebrunt, Nakkeskjold sort og sidste Led sort. 1ste og 2det Led have fortil en svag hvidlig Rand og 4de Led bærer 4 hvidligt-skinnende Gruber, der syner som Pletter."

Arten er hidtil kun funden paa Amagers Vestkyst, men da *glaux maritima* er en ved mange af vore Kyster udbredt Plante, er der jo Sandsynlighed for, at den har langt større Udbredelse.

Dicranomyia didyma Meigen.

Af Hj. Ussing, Randers.

(Med 6 Figurer i Teksten.)

Det er i Reglen meget vanskeligt — ja, næsten ugørligt — at følge et Insekts Udvikling ude i Naturen for ad denne Vej at indsamle de forskellige Stadier og beskrive Biologien. Oftest maa Iagttageren ty til Klækninger, og langt de fleste Resultater er vel nok skaffet frem paa denne Maade. Det er imidlertid ikke alt, der lykkes kunstigt, og den bedste Forstaaelse af de biologiske Forhold faar vi utvivlsomt gennem Iagttagelser ude paa Lokaliteterne, hvis dette kan ske uden Forstyrrelser.

Nærværende lille Arbejde vil vise, hvorledes jeg rent tilfældig fik et Indblik i Udviklingen hos den smukke lille Tipulide *Dicranomyia didyma* Meigen.

En Dag ringede Toldkontrolør Neuhaus til mig angaaende nogle mærkelige Larver, han havde observeret i Toldkammerets Herre-Toiletrum, og han antydede for mig, at det muligt var en Slags Stankelbenslarver. Senere bistod Toldkontrolør Lemvigh-Hammer mig ved Undersøgelserne, og jeg bringer derfor her begge d'Herr., som er entomologisk interesserede, min Tak for Hjælp og Interesse i mit Arbejde.

Rummet er aabent ud til Gaarden og bestaar af Skifferplader, hvorover Vandet ustandseligt risler. Da jeg første Gang kom derned ($^{14}/_{10}$ 27), var Larverne desværre borte, men i de grønne, slimede Alger, som dannede Overtræk paa Skifferet, fandt jeg Resterne af et Par Puppespind og en tom Puppehud i det ene. Samtidig var Imagines talrig paa de hvidkalkede Vægge oven over Vandledningen, og nogle af dem var i Færd med Æglægning, som foretoges i de grønne overrislede Alger under Dyrenes hoppende Flugt.

Jeg sikrede mig straks nogle Imagines, for at bestemme dem, da jeg gik ud fra, det maatte være deres Larver, der holdt til her. Efter „Danmarks Fauna“ bestemte jeg dem til *Dicranomyia didyma* Meig. (= *trinotata* Zett.), men da netop denne Art skal være meget variabel, bad jeg for Sikkerheds Skyld Bibliotekar Peder Nielsen om at verificere min Bestemmelse, som viste sig at være rigtig. (Fig. 1.)

Disse æglæggende Imagines iagttog jeg hele Oktober og det meste af November Maaned, men i December fandtes ikke flere. Om de da har opsøgt et andet og lunere Skjul for at overvintre, eller de er gaaet til Grunde, tør jeg ikke

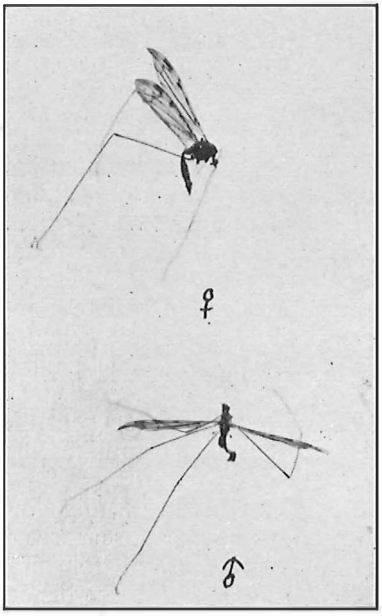

fot. orig.

Fig. 1. *Dicranomyia didyma.* (♂ og ♀ × 2).

bestemt afgøre; dog antager jeg nærmest det sidste, og i saa Fald overvintrer Arten som Æg.

I April 1928 viste de første Larver sig, og den 25. April var de grønne Alger helt fulde af indspundne Larver paa forskellige Udviklingstrin. De laa mest vandret paa Strømmen i løse Spind — ofte flere spundne tæt sammen. De yngre Larver var ikke udfarvede; de ældre dorsalt grønlige med to mørke Længdestriber, der afbrydes af flere Tværbaand, og derved giver Dyrets Ryg et marmoreret Udseende. Fig. 2 a.)

I den smukt byggede Respirationsskaal, som paa mine Larver er lukket op — grundet paa Fixering i kogt Vand —, ses to ovale Spirakler, og under Skaalen fire leddede Vedhæng, der maaske maa tydes som Trachégæller.

Længden paa de udvoksede Larver er 13 mm i udstrakt konserveret Tilstand, og de er cylindriske; Tykkelsen 1—1,5 mm. Larven forlader nødig sit Spind, men sker det, bevæger den sig ret livlig ved at skyde Ringene ud og ind — ikke paa Maalermanér.

Sidst i Maj skete Forpupningen, og den 30. Maj var talrige Larver i Færd med at forvandle sig. Jeg tog nogle Stykker levende hjem og saa dem overgaa i Puppestadiet i en Petri Skaal, hvor Bunden lige var vanddækket, og Vandet hyppigt skiftedes. Det varede ét — nogle to Døgn —, og Larvehuden blev skudt bag ud i Kokonen.

Næsten alle Pupperne laa vandret paa Strømretningen og var talrigst paa de mindst vaade Steder paa Skifferet. Spindene var ret regelmæssige, ca. 10 mm, og afrundede i Polerne. Flere Pupper fandtes sammenspundne paa Rækker (Fig. 2 c, d). I Forpartiet ses et Par skarpe Horn, hvormed Spindet og Puppehylsteret gennembrydes, naar Imago frigør sig (Fig. 2 b).

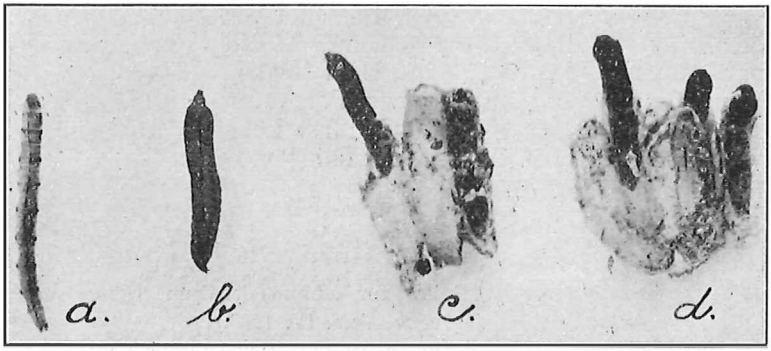

Fig. 2. *Dicranomyia didyma* Meigen. fot. orig.
a: Larve, b: Puppe, c og d: Pupper i Kokon. ca. × 4.

Vi finder altid de tomme Puppehude siddende tilbage i Spindet, og Puppehvilen er ret kort — nogle faa Dage — delvis afhængig af Temperaturen. Nøjagtig ser jeg mig ikke istand til at angive Varigheden, men talrige Imagines fandtes paa Væggene i Begyndelsen af Juni.

Dette var Aarets første Generation, og jeg mener at kunne fastslaa, at Arten leverer to Kuld — ét Forsommerkuld og ét Sénsommerkuld med Overvintring i Ægstadiet.

Ude i Naturen har jeg iagttaget den i Imagostadiet fra Haslum Skovbæk $^{10}/_{6}$ 28 samt fra „Ravnkilde" i Rebbild Bakker $^{19}/_{6}$ 21; og hos Peder Nielsen (pag. 13) findes jo adskillige danske Lokaliteter opgivet — alle nær stærkt rindende Vand. Endvidere meddeler han mig skriftlig om dens Forekomst paa overrislede Sten i Kilder ved Knud Sø samt i „Gefion" Springvandet (Købh.). Larver har han ogsaa iagttaget i det slimede Træværk, der danner Bolværk mod Gudenaa i P. Esb.-Petersens Have.

Vi ser altsaa, at denne fintbyggede lille Art er et decideret hygropetrisk Dyr, hvis Udvikling er knyttet — ganske vist til stærkt rindende Vand — men absolut til de Steder, hvor Underlaget kun dækkes af et tyndt Vandlag, der siler over den særprægede slimede Algevegetation, der altid dannes paa slige Lokaliteter.

Den lever her sammen med forskellige Fluelarver, med *Psychoderne* og *Dixa* — alle karakteristiske Medlemmer af den hygropetriske Fauna, som findes nærmere beskreven hos Thienemann (1909)[1]) og hos Wesenberg-Lund (1915).

[1]) Har desværre ikke selv set dette Arbeide.

Og selv om nu min sidste Lokalitet var mindre tiltalende at arbejde paa, bød den dog Dyret de rette Betingelser, og gav mig Lejlighed til at følge Udviklingen. At det ikke er nogen Tilfældighed med Artens Forekomst her i Toldkammerets Gaard, men tværtimod en fast Lokalitet, har jeg forvisset mig om efter denne Afhandling var sluttet.

Marts 1929.

Litteratur.

1909. Thienemann, A., „Beitrag zur Kenntnis der Fauna hygropetrica." (Ann. de Biol. lacustre, Tom. IV, 1909.)
1910. Grünberg, K., „Die Süsswasserfauna Deutschlands." Jena.
1915. Wesenberg-Lund, C., „Insektlivet i ferske Vande." Kbh.
1920. Alexander, Ch. P., „The Crane-Flies of New York." (Part II Biology and Phylogeny), U. S. A.
1925. Nielsen, P., „Stankelben." („Danmarks Fauna" 28.)

Larentia fluviata Hb.

Af L. P. Glintholm.

Denne for den danske Fauna nye Maaler blev d. 6. Novbr. 1928 taget i 6 Eksemplarer (4 ♂♂ og 2 ♀♀) paa Møns Fyr.

Seitz kalder den *obstigata F.* og omtaler den i 1ste Afdelings 4de Bind, S. 228. Han omtaler, at den er ret udbredt og optræder i flere Generationer i den varme Aarstid (her d. 6. Novbr.), men at den er meget sjælden i nordlige Egne. Det mærkeligste ved den er, at der er saa stor Forskel paa ♂ og ♀, at man ved første Øjekast skulde tro, det var to forskellige Arter (se Afbildningen). Larven skal leve paa forskellige lave Planter, saasom: Graadodder, Gaaseurt og Okseøje, og det skal blive forsøgt at tage Larven af den til Sommer paa Møns Klint.

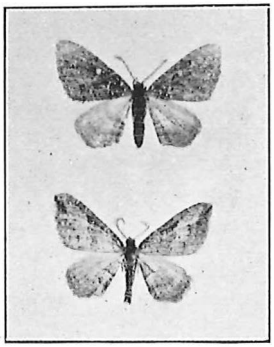

Larentia fluviata Hb.
Øverst ♀, nederst ♂

Fund af sjældnere Planter paa Fyn.

Af H. Chr. Hansen, Odense, og Anton Mikkelsen, Søllinge.

Følgende Liste kunde maaske paaregne nogen Interesse hos botanikinteresserede Læsere paa Fyn. Med Undtagelse af ganske faa Planter, der er opført efter Hr. Direktør Sv. Andersens interessante Artikel i „F og F." „En Kalkegn Syd for Odense" og betegnet med hans Navn, indeholder Listen ikke andet, end hvad en af os, eller vi begge, har set paa det paagældende Sted. Adskillige af Planterne er fundet paa „Naturhistorisk Forening for Fyn"s og „Dansk botanisk Forening"s Ekskursioner. Kun Blomsterplanter er medtaget.

Det er naturligvis altid en Skønssag, hvilke Planter, der er „sjældne nok" til at medtages i en saadan Liste. Vi har gensidig udskudt enkelte Ting af hinandens Lister. Den endelige Form skyldes Anton Mikkelsen.

Rækkefølgen og Nomenklaturen er som i Raunkiærs Ekskurtionsflora, 4. Udg. 1922. Dog findes der medtaget enkelte Planter, der ikke findes i denne Bog.

Scheuchzeria palustris L., Kær Blomstersiv, Sortesø i Gjerup Skov. — *Echinodorus ranunculoides* L., Engelm. Søpryd, Fjellerup Sø. — *Helodea canadensis* L., Rich. Vandpest, Ryslinge, Assens. — *Setaria viridis* L., Beauv., Grøn Skærmaks, Slukefter, Odense. — *Phleum Boehmeri* Wil., Glat Rottehale, Sønderby Klint. — *Sieglingia decumbens* L., Bernh., Tandbælg, Nakkebølle, Fyns Hoved. — *Poa Chaixii* Vill., Sudetisk Rapgræs, Kragelund Skov, pr. Ørbæk. — *Puccinellia distans* L., Griseb., Udspærret Annelgræs, *var. retroflexa,* Falsled, Aadal v. Skaarup. — *Bromus sterilis* L. Gold Hejre, Alm. omkr. Nyborg. — *B. Benekeni* (Lgl.) Syme., Tidlig Skovhejre, Alm. i Skove og Hegn i Midtfyn. — *B. erectus* Huds., Opret Hejre, Einsiedelsborg, fl. St. — *Lepturus filiformis* (Roth.) Trin., Spidshale, Fyns Hoved. — *Hordeum europæum* (L.) All. Skovbyg., M. alm. i Skovene omkr. Ravnholt, f. Eks. Bøgeskoven, Dyrehaven, Sønderskoven, Aalykkeskoven v. Odense. — *H. murinum* L., Gold Byg, Alm. omkr. Nyborg og Kerteminde. — *Eriophorum latifolium* Hoppe, Fladbladet Kæruld, Mademose v. Nyborg. — *Mariscus cladium* (Sw.) Kze. Avnknippe, Mose v. Scheelenborg, Einsiedelsborg Storskov, Mademose v. Nyborg. — *Rhyncospora alba* (L.) Ail. Hvid Næbfrø, Fagsted Lung v. Korinth, Hals Odde. — *Acorus calamus* L., Kalmus, Ikke sj. Eskildstrup pr. Pederstrup, Odense Aa,

Arreskov Sø, Ollerup Sø. — *Calla palustris* L., Kær Mysse, Særdeles talrig i Fagsted Lung, hvor mange Vandhuller er fuldstændig opfyldt af den. — *Arum maculatum* L., Dansk Ingefær. Ikke sj. i Skove, Syd- og Midtfyn. — *Luzula silvatica* (Huds.) Gand. Stor Frytle. Kongebroskoven v. Middelfart. — *Anthericus liliago* L., Ugrenet Edderkopurt, Mellem Strib og Staurby Skov. — *Allium ursinum* L., Rams Løg, Tankefuld Skov v. Svendborg, Tidselholt, Hverringe Skov. — *Tulipa rilvestris* L., Vild Tulipan, Jernbaneskraaning nær Højrup St. 1912. — *Orchis purpureus* Huds. Stor Gøgeurt, Røjle Klint. — *O. ustulatus* L. Rulæbet Gøgeurt, Præsteengen v. Stenløse, (Sv. Andersen). — *Herminium monorchis* (L.) R. Br. Pukkellæbe, Svendstrup, (Sv, Andersen. — *Helleborine palustris* (L.) Schrank. Sump Hullæbe, Stenløse Svendstrup, (Sv. Andersen). *Neottia nidus-avis* (L.) Rich., Rederod, Tolvshave v. Pederstrup, Kongebroskoven, Hunderup Skov v. Odense. — *Sturmia Loeselii* (Rahb.) Mygblomst, Mademose v. Nyborg. — *Polygonum dumetorum* L., Vinge-Pileurt, Slukefter, Holse. — *P. cuspidatum* Forvildet v. Søllinge. — *Chenopodium botryoides* Sm., Drue Gaasefod, Nyborg Østerø. — *Beta maritima* L., Strandbede, Fyns Hoved, Bøgebjerg. — *Salicornia herbacea* L., Kveller, Taasinge. — *Salsola kali* L., Sodaurt, Einsiedelsborg, Nyborg Østerø. — *Stellaria crassifolia* Ehrh., Tyk Fladstjerne, Baaring Strand. — *Silena viscosa* (L.) Pers. Klæbrig Limurt, Fyns Hoved. — *Dianthus superbus* L., Strand Nellike, Nyborg Østerø. *Vaccaria segetalis* (Neck) Garcke, Konellike, Ore pr. Aarslev. — *Aquilegia vulgaris* L., Akeleje, Tolvshave, Pederstrup. — *Actæa spicata* L., Druemunke, Tolvshave, Sønderskov v. Ferritslev, Stenløse Skov, Kongebroskoven o. fl. vestfynske Skove. — *Anemone nemorosa* × *ranunculoides* Svovlgul Anemone, Kragelund Skov pr. Ørbæk. — *Ranunculus lanuginosus* L., Uldet Ranunkel, Kongebroskoven. — *R. sardous*, Stivhaaret R., Marstal. — *Pulsatilla pratensis* (L.) Mill., Nikkende Kobjælde, Svanninge Bakker, Haastrup. — *P. vulgaris* Mill., Opret K., Ebberup Bakker. — *Thalictrum flavum* L., Gul Frøstjerne, Munkemose langs Aaen. — *T. minus* L., Liden F., Einsiedelsborg. — *Berberis vulgaris* L., Berberis, Skov v. Vemmenæs. — *Corydalis claviculata* (L) D. C., Klatrende Lærkespore, meget alm. omkr. Egeskov, Snarup og Brahetrolleborg. — *Berteroa incana* (L.) D. C. Kløvplade, Læssøegade, Odense, mellem Findinge og Espe, Harndrup. — *Lepidium latifolium* L., Bredbladet Karse, V. Svendborg Havn, Ærø. — *Bunias orientalis* L.,

Takkeklap, Tolderlund, Odense, Tved, Christiansminde. — *Radicula silvestris* (L.) Druce, Langskulpet Guldkarse, Odense, Bogense. — *Arabis hirsuta* (L.) Scop., Stivhaaret Kalkkarse. Bakke v. Strib. — *Cardamine hirsuta* L., Roset Springklap, Flyvepladsen v. Odense, Fjellerup, Gislev. — *Sisymbrium irio* L., Glat Vejsennep, Sdr. Højrup Maskinfabrik. — *Reseda luteola* L., Farve Vau, Viemose v. Allesø, Hjulby 1926. — *R. lutea* L., Gul Reseda, Viemose, ofte forvildet omkr. Odense. *Drosera rotundifolia* L., Rund Soldug, Snarup Mose, Egeskov Lung, Fagsted Lung, Sortesø i Gjerup Skov (meg. store Eksemplarer), *D. intermedia* Hayne, Liden Soldug, Egeskov Lung, Fagsted Lung. — *Sedum spurium* M. B., Stengærder ved Nakkebølle og nær Stensgaard St. o. fl. Steder paa Sydfyn. — *Sedum rupestre* L., Bjerg Stenurt, Ore pr. Pederstrup, Stengærder ved Nakkebølle og nær Stensgaard St. — *S. elegans*. Smuk Stenurt, Stengærder v. Nakkebølle og Stensgaard. — *S. album* L. Hvid Stenurt, Stengærder v. Nakkebølle og Holstenshus o. fl. St. — *Saxifraga tridactylites* L. Trekløvet Stenbræk, ved Odense og Lamdrup. — *Chrysosplenium oppositifolium* L., Smaabladet Milturt, Skov v. Vissenbjerg, Kajbjergskoven v. Nyborg. — *Poterium sanguisorba* L. Blodstillende Bibernelle, Ungersbjerg. — *Genista tinctoria* L. Farve Visse, Strib. — *Ulex europæus* L., Tornblad, Midt- og Sydfyn flere Steder, Ryslinge (vistnok oprindelig plantet som Hegn; men kun faa Eksemplarer). — *Medicago falcata* L., Segl Sneglebælg, mellem Hjulby og Nyborg. — *M. falcata* var. *gracillina*, mellem Fjelsted og Harndrup. — *Melilotus albus* Desv. Hvid Stenkløver, ved Odense Havn, Gelsted, Svendborg. — *Trifolium filiforme* L., Spæd Kløver, Feddet ved Aa (Sydenden). — *Astragalus danicus* Retz., Dansk Astragel, Fyns Hoved. — *Ornithopus perpusillus* L., Liden Fugleklo, alm. omkr. Hillerslev og Espe, Slukefter, Bregninge Bakke. — *Coronilla varia* L., Broget Kronært, Langesø. — *Vicia dumetorum* L., Krat Vikke, Skovkrogen. — *V. silvatica* L., Skov Vikke, Røjle Klint, Baaring Skov, Hunderup Skov. — *V. cassubica* L., Kassubisk Vikke, Ungersbjerg. — *V. tenuifolia*, Roth., Langklaset Vikke, Nordskov paa Fyns Hoved, Sønderby Klint. — *Lathyrus verna* (L.) Bernh., Vaar Fladbælg, Sdr. Næraa Hestehave. — *L. niger* (L.) Bernh., Sort Fladbælg, Kerte, Fænø, Staurby Skov. — *Geranium pyrenaicum* L., Pyrenæisk Storkenæb, m. alm. omkring Søllinge, særlig en helt hvidblomstret Form. — *G. phaeum* L., Bølget S., ikke sjælden i Vejgrøfter omkr. Hillerslev og Nybølle (formodentlig forv. fra Haver), desuden Kværndrup, Mademose, Agerup. — *G. silvaticum* L., Skov

S., Baaring, Hindsgavl. — *G. pratense* L., Eng S., i Mængde i Kertemindeegnen, f. Eks. Lundsgaards Klint, Munkebo, ogsaa Sydfyn fl. St. · *Radiola linoides* Roth., Liden Tusindfrø, Feddet ved Aa. — *Euphorbia virgata* W. et. K. Ris Vortemælk, Flyvepladsen v. Odense, Lajbølle. — *E. cyparissias* L., Cypres V., Trente Mølle, Dyrehaven ved Nyborg. — *Malva alcea* L., Rosen Katost, Hindsholm fl. St., Taasinge, Eng ved Bogense. — *Althæa officinalis* L., Læge Stokrose, Taasinge v. Lunkebugten. — *Hypericum pulcrum* L., Smuk Perikum, Trente Mølle, Kerte Mølleknap, Strib. — *H. humifusum* L., Liggende P., Græsmarker v. Søllinge og Aarslev. — *Daphne mezereum* L., Pebertræ, Røjle Skov. — *Circaea alpina* L. Liden Steffensurt. Ved Søen i Ravnholt Dyrehave. — *Scandix pecten-veneris* L., Jomfrukam, ved Odense. — *Conium maculatum* L., Plettet Skarntyde, alm. ved Strandbredder; for en Del Aar siden ikke sj. paa Luzernemarker (urent Frø). — *Apium graveolens* L., Vild Selleri, ved Kerteminde, Eng ved Ungersbjerg. — *Helosciadium repens* (Jacq.) Krch., Krybende Sumpskærm, Holmskovsgaards Strand v. Hesselager (Dir. Sv. Andersens Findested). — *Pirola minor* L., Liden Sommerkonval, Langesø, Kajbjerg Skov, Baaring Skov. — *Monotropa hypopitys* L., Snylterod, Langesø, Gjerup Skov, Talrig i Skoven v. Fagsted Lung 1927. — *Andromeda polifolia* L., Rosmarinlyng, Egeskov store Lung (alm.). — *Vaccinium myrtillus* L., Blaabær, Egeskov Lung. — *V. uliginosum* L., Mosebølle, Egeskov Lung. — *V. ritis idaea* L., Tyttebær, Egeskov Lung. — *Oxycoccus quadripetalus* Gilib., Tranebær, Egeskov Lung, Gjerup Skov. — *Primula vulgaris* Huds., Storblomstret Kodriver, Kajbjerg Skov, Røjle Klint. — *Lysimachia nemorum* L., Lund-Fredløs, Langesø, Kajbjerg Skov, Espe Tingskov, Tolvshave o. fl. St., *L. punctata* L., Prikket Fredløs, Bjørnemose v. Svendborg. — *Trientalis europæa* L., Skovstjerne, Holstenshus Skov, Hindsgavl, Hals Odde, *Centunculus minimus* L., Liden Knudearve, Feddet ved Aa. — *Samolus Valerandi* L., Strand Samel, Nakkebølle. — *Statice limonium* L., Tæt Hindebæger, Fyns Hoved. — *Vinca minor*, L., Liden Singrøn, Baaring Skov, Ejby St., *Cynanchum vincetoxicum* (L.) R. Br., Svalerod, Nyborg, Sønderby Klint. — *Cuscuta europæa* L., Nælde Silke, ved Arreskov, Bro (Nordvestfyn). — *Polemonium coeruleum* L., Jakobsstige, Vejgrøfter v. Søllinge og Tolvshave (forv.). — *Phacelia tanasetifolia* Benth., Honningurt, Vejgrøfter v. Eskildstrup pr. Pederstrup og Haastrup (forv. eller maaske udsaaet af Biavlere). — *Cynoglossum officinale* L., Hundetunge, Sten-

løse, Bregninge, Nakkebølle, Dyreborg. — *Asperugo procumbens* L., River, Tolderlund. — *Lithospermum officinale* L., Læge Stenfrø, Einsiedelsborg. — *Verbena officinalis* L., Jernurt, Dreslette, Vindeby. — *Nepeta cataria* L., Katteurt, Snave. — *Leonturus cardiaca* L., Hjertespænd, Hindemae, Falsled, Nybølle. — *Catamintha acinos* (L.), Clair., Voldtimian, Sønderby Klint, Odense Kanal, Tolderlund. — *Origanum vulgare* L., Merian, Sønderby Klint, Odense Kanal, Tolderlund. — *Mentha longifolia* (L.) Huds., Graa Mynte, ved Otterup. — *M. spicata* L., Grøn M., Væde, V. Aaby. *Atropa belladonna* L., Galnebær, V. Krogsbjerg, forv. — *Datura stramonium* L., Pigæble, Have i Fruens Bøge (Ukrudt). *Solanum rostratum* Dunac., Bøffelburre, Tved. — *Linaria cymbalaria* (L.) Mill., Vedbend Torskemund, Stengærder v. Haastrup, St. Jørgens pr. Svendborg, Flødstrup Kirkegaard. — *L. elatine* (Mill.), Spydbladet T., Birkemose pr. Ullerslev. — *L. repens* L. [= *striata* (Lam.) D. C.] Stribet Torskemund, Grusgrav v. Trente Mølle. — *Antirrhinum orontium* L., Ager Løvemund, Hjallese, Skovshøjrup. — *Scrophularia alata*. Gilib., Vand Brunrod, Skaarup, Eng v. Odense, Dyreborg, Svanninge, Leby paa Ærø. — *Limosella aquatica* L., Dyndurt, Over Holluf Gadekær. — *Veronica triphylla* L., Trefliget Ærenpris, Kragsbjerg. — *Melampyrum cristatum* L., Kantet Kohvede, Stenløse Skov, Slukefter Skov. — *M. silvaticum* L., Skov K., Baaring Skov. — *Pedicularis silvatica* L., Mose Troldurt, Fagsted Lung, Snarup, Hals Odde, Kerte. — *Lathraea squamaria* L., Skælrod, Stenløse Skov, Nielstrup Skov v. Otterup. — *Utricularia vulgaris* L., Alm. Blærerod, Slukefter, Langeskov, Hillerslev Kirkelung. — *U. minor* L., Liden B., Snarup Egelung. — *Sambucus racemosa* L., Druehyld, Tolvshave pr. Pederstrup. — *Valeriana officinalis* L., Læge Baldrian, Bakke v. Brydegaard, Lundsgaards Klint. — *Dipsacus silvester* Huds., Gærde Kartebolle, Næsbyhoved Skov, Lundsgaard, Bjørnemose v. Svendborg. — *D. pilosus* L., Haaret K., Ejby v. Odense, Svendborg. — *Scabiosa columbaria* L., Due Scabiose, Kerte. — *Campanula latifolia* L., Bred Klokke. Ikke sj. F. Eks. Tolvskove, Skov v. Frederiksgave. — *C. glomerata* L., Nøgle K., Ladby. — *Phyteuma spicata* L., Aks Rapuntsel, Tolvshave og andre Skove paa Midtfyn, Kongebroskoven, Skove v. Odense. — *Carduus nutans* L., Nikkende Tidsel, Tolderlund, Dalby. — *Centaurea pseudophrygia* C. A. Meg., Fjeret Knopurt, Brenderup, Vejgrøft mellem Søllinge og Pederstrup. — *Inula britannica* L., Soløje Alant, Taasinge, Havrehed. — *I. helenium* L., Læge A., ved Svendborg,

Dunkær paa Ærø. — *I. salicina* L., Pile A., Lumby, Einsiedelsborg. — *I. vulgaris* (Lam.) Trev. [= *conyza* D. C.], Trekløft A., Fyns Hoved. — *Pulicaria dysenterica* (L.) Bernh., Strand-Loppeurt, Dunkær. — *Buptalmum speciosum* Schreb., Tusindstraale, Ballerup, Skovbostrand, Ø. Aaby. — *Xanthium spinosum* L., Tornet Braadfrø, Ved Tietgensbroen, Odense. *Galinsoga parviflora* Cav., Søllinge Friskole (Ukrudt i Haven). — *Anthemis tinctoria* L., Farve Gaaseurt, Tolderlund v. Odense. — *Cotula coronopifolia* L., Firkløft, Stjoul paa Taasinge. — *Petasites albus* (L.) Gärtn., Hvid Hestehov, Røjle Klint, Hollufgaard. — *Doronicum pardalianchus* L., Gemserod, Næsbyhoved Skov, Aaløkkeskoven. — *Arnoseris minima* (L.) Sk., Liden Svineøje, Strib. — *Helminthia echioides* (L.) Gärtn, Højby Aas, Aarslev. — *Sonchus paluster* L., Kær Svinemælk, Aalykkeskoven, Kerte. — *Lactuca scariola* L., Tornet Salat, Tolderlund.

Odense og Søllinge, i November 1928.

Fortegnelse over Mosser

iagttagne i Bramminge-Egnen i Aarene 1920—26.

Af P. M. Pedersen.

Halvmosser.

Riccia fluitans L.: Smedegaard. — *Marchantia polymorpha* L., alm. — *Pellia epiphylla* (L.) Lindb., t. alm. — *P. Neesiana* (Gottsch.) Limpr., alm. — *Blasia pusilla* L., t. alm. — *Fossombronia cristata* Lindb.: Tømmerby. — *F. Dumortieri* (Hüb. et Genth.) Lindb., alm. — *Riccardia pinguis* (L.) S. F. Gray, t. alm. — *R. latifrons* (Lindb.) Lindb.: Sejstrup Mose. — *R. multifida* (L.) S. F. Gray, t. alm. — *Metzgeria furcata* (L.) Dumort., alm. — *M. fruticulosa* (Dicks) Evans: Kærgaard Skov. — *Marsupella emarginata* (Ehrh.) Dumort., h. h. — *Nardia scalaris* (Schrad.) S. F. Gray, alm. — *Haplozia crenulata* (Sm.) Dumort.: Størsbøl. — *H. caespiticia* (Lindb.) Dumort.: Størsbøl; ny for Jylland. — *Jungermania exsectiformis* (Breidl.), alm. — *J. bicrenata* Smid., t. alm. — *J. Hatcheri* Evans, alm. — *J. incisa* Schrad., t. alm. — *J. barbata* Schmid.: Bramminge. — *J. inflata* Huds., alm. — *J. ventricosa* Dicks., t. alm. — *Mylia anomala* (Hock.) S. F. Gray, t. alm. — *Diplophylleia albicans* (L.) Trevis., alm. — *Martinellia compacta* (Roth.) C. J., t. alm. — *M. irrigua*

(Nees.) Lindb., t. alm. — *M. nemorosa* (L.) S. F. Gray, Vestermose. — *M. paludicola* Loeske et K. Müller, t. alm. — *M. purpurascens* (Hock.) Arnell et C. J.: Roust Mølle; ny for Jylland. — *Blepharozia ciliaris* (L.) Dumort., alm. — *B. pulcherrima* (Web.) Lindb.: Endrupholm. — *Chlioscyphus pallescens* (Schrad.) Dumort.: Høed, Aalbæk. — *Lophocolea heterophylla* (Schrad.) Dumort., t. alm. — *L. bidentata* (L.) Dumort., alm. — *Odontoschisma Sphagni* (Dicks.) Dumort., t. alm. — *Cephalozia fluitans* (Nees.) Spruce: Roust Mølle. — *C. bicuspidata* (L.) Dumort., alm. — *C. bicuspidata* var. *cavifolia*: Bramminge. — *Cephaloziella divaricata* Macv.: Vilslev Mose. — *C. Garnovii* Macv.: Vilslev Mose. — *Kantia trichomanis* (L.) S. F. Gray, alm. — *Radula complanata* (L.) Dumort., alm. — *Frullania dilatata* (L.) Dumort., alm. — *F. tamarisci* (L.) Dumort., t. alm.; tykke Puder paa Stammer i Grimstrup Krat.

Tørvemosser.

Sphagnum cuspidatum Ehrh., alm. — *S. apiculatum* H. Lindb., m. alm. — *S. amblyphyllum* Russ.: Roust Mølle. — *S. angustifolium* C. J., t. alm. — *S. tenellum* Pers., t. alm. — *S. Warnstorfii* Russ.: Størsbøl. — *S. rubellum* Wils., alm. — *S. acutifolium* Ehrh., t. alm. — *S. plumulosum* Røll., t. alm. — *S. molle* Sull., h. h. — *S. fimbriatum* Wils., h. h. — *S. subsecundum* Ness., m. alm. og meget formrig. — *S. squarrosum* Crome, t. alm. — *S. teres* (Schimp.) Ångstr., alm. — *S. compactum* D. C., alm. paa fugtig Hede. — *S. palustre* L., m. alm. — *S. papillosum* Lindb., t. alm. — *S. magellanicum* Brid., alm.

Bladmosser.

Leskea polycarpa Ehbh.: Endrupholm. — *Thuidium tamariscifolium* (Neck.) Lindb., h. h. — *Amblystegium serpens* (L.) Bruch et Sch., h. h. — *A. riparium* (L.) Br. eur., t. alm. — *A. stellatum* (Schreb.) Lindb., t. alm. — *Hypnum aduncum* Hedw., h. h. — *H. intermedium* Lindb., t. alm. — *H. revolvens* Sw.: Sadrup Mose. — *H. fluitans* L., h. h. — *Hypnum exannulatum* Gümb., t. alm. — *H. uncinatum* Hedw., t. alm. — *Scorpidium scorpioides* (L.) Limpr., t. alm. — *Calliergon cordifolium* (Hedw.) Kindb., t. alm. — *C. giganteum* (Schimp.) Kindb., alm. — *C. stramineum* (Dicks.) Lindb., alm. — *Acrocladium cuspidatum* (L.) Lindb., m. alm.; ofte fertil. — *Plagiothecium undulatum* (L.) Bruch: Plantage v. Nøraa. — *P. denticulatum* (L.) Bruch et Sch., alm. — *P. sil-*

vaticum (Huds.) Bruch et Sch.: Ved St. Knuds Kirke. — *P. elegans* (Hock.) Schimp.: Hollænderskov. — *Stereodon imponens* (Hedw.) Brid., t. alm. — *S. cupressiformis* (L.) Brid., m. alm. — *Ctenium crista castrensis* (L.) Schimp.: Plantage v. Nøraa. — *Hylocomium parietinum* (L.) Lindb. alm. — *H. proliferum* (L.) Lindb., alm. — *H. triquetrum* (L.) Bruch et Sch., t. alm. — *H. loreum* (L.) Bruch et Sch.: Hollænderskov. — *H. squarrosum* (L.) Bruch et Sch., alm.; fertil v. Bramminge. — *Homolathecium sericeum* (L.) Br. eur., alm. — *Camptothecium trichoides* (Neck.): Høed. — *Brachythecium albicans* (Neck.) Br. eur., alm. — *B. vivulare* (Bruch) Br. eur., t. alm. — *B. rutabulum* (L.) Br. eur., alm. — *B. velutinum* (L.) Br. eur., h. h. — *B. viride* (Lam.) h. h. — *Scleropodium purum* (L.) Limpr., alm. — *Eurhynchium piliferum* (Schreb.) Br. eur., t. alm. — *E. prælongum* (L.) Hobk., alm. — *E. prælongum* var. *Stokesii* (Turn.) Hobk.: Kærgaard Skov. — *E. striatum* (Schreb.) Schimp.: Hollænderskov. — *Isothecium myosuroides* (L.) Brid.: Grimstrup Krat. — *I. viviparum* (Neck.) Lindb.: Grimstrup Krat, Endrupholm. — *Neckera complanata* (L.) Hüb.: Bramminge, paa Sten. — *Climacium dendroides* (L.) Web. et Mohr, alm. — *Fontinalis antipyretica* L.), t. alm. — *Antitrichia curtipendula* (L.) Brid,: Grimstrup Krat, Kærgaard Skov. — *Weissia Bruchii* (Hornsch.) Lindb., alm. — *W. ulophylla* Ehrh., h. h. *W. crispula* (Bruch) Lindb., alm. — *W. phyllantha* (Brid.) Lindb.: Endrupholm. — *Orthotrichum rupestre* Schleich: Sneum Kirkegaardsdige. — *O. pulchellum* Brunt., alm. — *O. affine* Schrad., alm. — *O. fastigiatum* Bruch: Korskro. — *O. speciosum* Nees: Endrupholm. — *O. striatum* (L.) Hedw., t. alm. — *O. Lyellii* Hook et Tayl., alm. — *Zygodon viridissimus* (Dicks.) Brown: Endrupholm; med faa Sporehuse. — *Schistidium apocarpum* (L.) Bruch et Sch., h. h. — *Grimmia pulvinata* (L.) Sm., alm. — *G. trichophylla* Grev., h. h. — *G Hartmani* Schimp., h. h. — *Rhacomitrium heterostichum* (Hedw.) Brid., alm. — *R. hypnoides* (L.) Lindb., t. alm. — *R. fasciculare* (Schrad.) Brid.: Størsbøl, Sejstrup Mose. — *R. canescens* (Timm.) Brid., alm. — *Dicranoweissia cirrata* (L.) Lindb.: Grimstrup Krat. — *Ceratodon purpureus* (L.) Brid., m. alm. — *Pleuridium alternifolium* (Kaulf.) Rabinh., t. alm. — *Ditrichum homomallum* (Hedw.) Hamp.: Høed; paa Hedejord. — *Anisothecium rufescens* (Dicks.) Lindb.: Høed. — *A. rubrum* (Huds.) Lindb., h. h. *Dicranella heteromalla* (L.) Schimp., alm. - *D. cerviculata* (Hedw.) Schimp., alm. — *Campylopus fragilis* (Dicks.) Bruch et Sch.: Grimstrup Krat. — *C. piriformis* (Schultz) Brid., h. h.; fertil ved Høed. — *Dicranum fuscescens* Turn.: En-

drupholm. — *D. spurium* Hedw., t. alm. — *D. scoparium* (L.) Hedw., alm. — *D. Bonjeani* De Not., alm. — *D. rugosum* (Hoffm.) Brid., h. h.; paa Hedejord i Terp Krat. — *D. majus* Sm.: Hollænderskov. — *Leucobryum glaucum* (L.) Schimp., alm. — *Fissidens bryoides* (L.) Hedw., h. h. — *F. adianthoides* (L.) Hedw., t. alm. — *Barbula fallax* Hedw.. t. alm. — *B. Hornschuchiana* Schultz: Høed; fertil. — *B. convoluta* Hedw., alm. — *B. unguiculata* (Huds.) Hedw., t. alm. — *Pottia intermedia* (Turn.) Fürnr., t. alm. — *P. truncatula* (L.) Lindb., h. h. — *P. Heimii* (Hedw.) Fürnr.: Darum og Vilslev Enge. — *Tortula muralis* (L.) Hedw., alm. — *T. subulata* (L.) Hedw., t. alm. — *T. papillosa* Wils: Korskro. — *T. ruralis* (L.) Ehrh., alm. — *T. mutica* Lindb.: Endrupholm. — *Physcomitrium piriforme* (L.) Brid., alm. *Funaria hygrometrica* (L.) Sibth., alm. — *Splachnum ampullaceum* L.: Nørbøl, Mose ved Terpager. — *Bartramia ityphylla* Brid., h. h. — *Philonotis fontana* (L.) Brid., alm. — *Pohlia nutans* (Schreb.) Lindb., t. alm. — *P. grandiflora* H. Lindb., alm. — *P. carnea* (L.) Lindb.: Gredstedbro. — *P. albicans* (Wahlnb.) Lindb.: Terpager. — *Bryum inclinatum* (Sw.) Bland., t. alm. — *B. pallens* Sw., alm. — *B. bimum* Schreb., h. h. — *B. cæspiticum* L., alm. — *B. argentum* L., m. alm. — *B. bicolor* Dicks., h. h. — *B. capillare* L., t. alm. — *Mnium hornum* L., alm. — *M. rostratum* Schrad., alm. — *M. undulatum* (L.) Neck., t. alm. — *M. cinclidioides* (Blytt.) Hübn., h. h. — *M. punctatum* (L.) Reich., h. h. — *Gymnocybe palustris* (L.) Fries, alm. — *G. androgyna* (L.) Fries: Endrupholm. — *Catharinea undulata* (L.) Web. et Mohr., alm. — *Pogonatum polytrichoides* (L.) Brockm., alm. *P. nanum* (Weis) Møller h. h. — *Polytrichum gracile* Menz.: Mulvad. — *P. attenuatum* Menz., t. alm. — *P. piliferum* Schreb., alm. — *P. juniperinum* Willd., alm. — *P. commune* L., alm.

Duehalen (*Macroglossa stellatarum*) paa Møn.

Af Erling Pedersen, Østerby, Møn.

Naar jeg tænker tilbage paa den Tid for godt 20 Aar siden, da jeg begyndte at lægge Mærke til Sommerfuglene, saa er *Macroglossa stellatarum* blandt dem, jeg klarest husker. Jeg saa den ofte efter Høsttiden staaende stille i Luften, sugende af Floks, som andre Aftensværmere gør det. Et tiltalende og imponerende Syn. Naar jeg nærmede mig den,

slog den en Kreds hen omkring mig, som om den vilde udspionere, om jeg var Ven eller Fjende; men jeg maa altid være bleven betragtet som Fjende, thi ikke een Gang vendte den tilbage til Floksene.

Den første *Stellatarum*, jeg tog, fløj og satte sig skiftevis ved og paa en Rugstak og gav Indtryk af at være syg. — Andre Aar tog jeg nogle Stk. ved Floksene. Saa gik Tiden, og jeg lagde ikke synderlig Mærke til den mere, før jeg blev bekendt med, at den var sjælden andre Steder i Danmark.

Sidst i September 1925 og 1926 toges eller saas flere Ekspl. her i Østerby. I de sidste 3—4 Aar har jeg ofte søgt en Del efter *Stellatarums* Larve, naar jeg kom forbi Snerre; men først i 1928 fandt jeg paa nogle kraftige Hvid Snerre her i Østerby 7 Stellatarumlarver, hvoraf 1 var næsten fuldvoksen, 1 var ved at skifte Hud for sidste Gang, og de øvrige var mindre. Dagen efter tog jeg en Tur ud gennem Høje Møn til den søndre Del af Klinteskoven, og et Par Steder ved Vejen, hvor der var Snerre, aflagde jeg korte Besøg og fandt 7 Stellatarumlarver, hvoraf de 4 fandtes paa gul Snerre; men ved Fodringen, hvortil anvendtes Hvid Snerre, forsømte jeg at bortkaste Resterne af de fra Turen hjembragte Eksemplarer af Gul Snerre, hvilke Larverne da aad af, skønt Planterne var helt visne; denne Uforsigtighed giver jeg Skylden for, at 4 Larver fra Høje Møn døde som Pupper.

Fodringen foregik paa den Maade, at jeg stak Snerreplanterne i Vand i en Flaske, som anbragtes i et stort Vandfad med lodret Kant, som Larverne ikke kunde krybe op af, og ingen af Larverne fra Østerby forlod Foderet, før de var puppefærdige. Jeg fodrede omtrent hver Dag; Forpupningen foregik i Mosset, som de kravlede lidt ned i og spandt lidt over sig; men man kunde se Puppen gennem Spindet. — Efter ca. 14 Dage kunde jeg tydelig se, at Sommerfuglene var i Udvikling, Puppehuden er nemlig meget tynd; men Udviklingen standsede atter. Der gik atter en 14 Dages Tid; saa var jeg klar over, at der maatte gøres noget, ellers vilde alle 10 Pupper dø, dersom de da ikke kunde overvintre; men det turde jeg ikke stole paa. Saa lagde jeg dem paa vaad Jord under lidt Mos i en Urtepotte, som jeg anbragte i et solbelyst Vindue. Et Par Dage derefter besøgte jeg Førstelærer L. P. Jensen, Højelse, og da jeg beklagede mig over mine Pupper, anbefalede han mig at sætte Pupperne til kunstig Varme. Det havde maaske været nok med Solvarmen i Vinduet, men da der indtraf en Graavejrsperiode, og *Stellatarums* Flyvetid forlængst var forbi,

satte jeg Pupperne ud i Køkkenet i Nærheden af Komfuret, hvori der paa denne Tid fyredes hele Dagen.

Faa Dage efter kunde jeg se, at nu vilde Sommerfuglene komme, og de kom alle 10, den første $^5/_{10}$. Klækketiden var 9—10$^1/_2$ Formiddag, og kun een ventede til Eftermiddagen sent; men den manglede ogsaa omtrent hele „Halen". Det var ikke dem alle, der naaede en Alder af 1$^1/_2$ Time, før de fløj mod Ruden. Flygtigt set varierer *M. stellatarum* ikke meget; men en Del Forskel var der dog at bemærke hos disse 10: 1 havde røde Bagvinger, et Par Stk. havde firkantede Pletter paa Forvingen i Lighed med dem, *Boarmia consonaria* skal have, men som den efter min Erfaring oftest mangler; 1 manglede Midtprikken, hos 1 naaede den ydre Tværlinie helt til Randen. — Naar Stellatarumlarven skifter Hud sidste Gang, er den næppe 2 cm. lang, og naar saadan en lille stribet Larve sidder paa en kantet Snerrestængel lige under en Bladkrans, er den meget vanskelig at faa Øje paa; og skifter den Hud om Søndagen, hvilket jeg iagttog, holder den op at æde Søndagen efter for at forpuppe sig; det vil sige, at der kun er ca. 4—5 Dage i hvilke den er nem at opdage; dette er maaske en Aarsag til, at den saa sjældent findes.

I Betragtning af, at der blandt de Eksempl. af *Stellatarum*, som jeg har fundet som Imago var 2 syge og 1 død, samt at Pupperne maatte have kunstig Varme for at klækkes og at jeg til Trods for, at Larven var almindelig her paa Egnen i 1928, ikke saa et eneste Eksempl. af Sommerfuglen ved Floksene, saa kunde det se ud til, at *M. stellatarum* ikke er mere Dansk end f. Eks. Dødningehovedet (*Acherontia atropos*), der vilde uddø her i Landet, hvis den ikke jævnlig indvandrede Syd fra.

Mindre Meddelelser.

Den danske Vandregræshoppe (*Pachytylus danicus*). Af denne i Danmark yderst sjældne Græshoppe har Lærer F. Larsen, Esbjerg, sendt mig en smuk og ubeskadiget Han, taget i et Gartneri dersteds i Juni 1928. Paa Zoologisk Museum staar et Stykke, der skal være fundet her i Landet, og dette er det eneste hidtil kendte Eksemplar her fra Danmark. I Sverige er Arten taget flere Gange og paa flere Lokaliteter; men man formoder, at alle i Skandinavien fundne Eksemplarer er Strejfere, der er indvandrede Syd eller Øst fra. Arten er almindelig i Afrika og Spanien og forekommer hyp-

pig i Frankrig, Italien og Schweiz. I Belgien forekommer den stadig, men ingenlunde almindelig. Da Esbjerg-Eksemplaret er fundet i et Gartneri, kunde det jo tænkes, at det som Æg er kommet her til Landet sammen med Planter; men det er jo heller ikke udelukket, ja endog ret sandsynligt, at Eksemplaret er en Strejfer, der har fulgt Nordsøens Kyst fra en belgisk eller anden vesteuropæisk Lokalitet. Esbjergegnens Insektfauna opviser jo adskillige interessante Arter, hvis Indvandring her til Landet man formener har foregaaet ad denne Vej.

Den lille Guldsmed (Vandnymfe) *Platycnemis pennipes* har jo hidtil været betragtet som et sjældent Insekt her i Landet. Indtil i Aar kendtes kun to Findesteder for Arten, nemlig Susaa ved Næstved og Voer Aa i Vendsyssel. Lærer F. Larsen, Esbjerg, har meddelt mig, at den er almindelig ved Søerne og i Skoven ved Jels, og min Datter tog den 24 Juni 1928 1 ♂ ved Slaaensø (en af Himmelbjergsøerne). Senere tog jeg selv 2 ♀♀ sammesteds.

P. Esben-Petersen.

Criocephalus ferus Kraats, som man hidtil ikke har villet indrømme dansk Borgerret, idet den hidtil kun har været taget paa saadanne Steder, hvor den kan være hidført med Træ fra Udlandet. tog jeg i August i Fjor i 1 Eksemplar paa Silkeborg Hede. Dyret sad i en Barksprække paa en Skovfyr i Randen af en Brandzone. Der er formentlig overvejende Sandsynlighed for, at Dyret har levet hele sit Liv her i Landet, og at Arten derfor maa betragtes som ynglende i Danmark.

A. Chr. Thomsen.

Foreningsmeddelelser.

Naturhistorisk Forening for Sjælland

Professor Dr. Wesenberg-Lund har lovet at lede en Tur til en af Nordsjællands Søer en Søndag i September, hvis ingen Hindringer indtræffer. Skulde dette ske, vil der blive foretaget en anden Ekskursion, eventuelt til Alindelille Fredskov. — Nærmere Meddelelse vil senere tilgaa Medlemmerne.

L. P. Jensen.

Naturhistorisk Forening for Lolland-Falster.

Ekskursion d. 25/8 29 til Jungshoved. Til den Eksk. vil vi gerne se Deltagere fra Sjælland. Nærmere Oplysning kan faas hos undertegnede. Svampetur fastsættes senere.

L. Kring.

Jydsk naturvidenskabeligt Selskab

har til Formaal at virke for et arbejdende naturvidenskabeligt Institut og at støtte det naturhistoriske Museum i Aarhus.

Selskabet modtager med Glæde Indmeldelse af alle naturvidenskabeligt interesserede.

Kontingentet er 10 Kr. aarlig, og Indmeldelse sker ved Henvendelse til Lektor *Mathias Møller*, Pontoppidansg. 24³, Aarhus.

Naturhistorisk Museum

i Aarhus

modtager med Tak alt hørende til dansk Fauna, særlig ikke helt almindeligt forekommende Arter; ogsaa Mosefund er meget velkomne. Henvendelse til Museets Leder, Lektor V. K. Møller, Nyborggade 6, Lærer J. Kr. Findal, Lukas Kirkeplads 8, (Insekter) eller Lærer Sigfred Knudsen, Villa „Fyen", Chr. Winthersvej (Danske Fugle og Pattedyr).

Formændene for de fire Provinsforeninger er:

Lærer *J. Kr. Findal*, Lukas Kirkeplads 8, Aarhus (Jylland), Lærer *L. P. Jensen*, Højelse, Lille Skensved (Sjælland), Lærer *P. J. Pedersen*, Bogense (Fyen) og Lærer *L. Kring*, Nykøbing F. (Lolland-Falster).

Udstopning af

Fugle og Pattedyr

bedst og billigst.

Stort Lager af zoologiske Præparater til Dekoration og Undervisningsbrug.

Forlang Tilbud. —

Insektnaale, sorte og hvide.
Etiketnaale ⌀ Spændenaale.
Spændetræ ⌀ Tørveplader.
Ketscherringe ⌀ Pincetter.
Samleglas ⌀ Præparatglas.

Præparerede Insekter.

Konservator Johs. Larsen

St. Torv 10 2 AARHUS Telf. 5944

En sjælden Fugl

faar De udstoppet smukkest og bedst i Skandinaviens største Præparationsforretning. Stort og fint Lager af saavel skindlagte som udstoppede Pattedyr og Fugle til videnskabelig Brug. — Leverandør til Skoler og Museer i Ind- og Udlandet. — Ill. Prisliste gratis.

Konservator Hansen, Herning. Telf. 335.

Specialforretning:

Udstopning og Salg af alle Arter Fugle og mindre Pattedyr.

Til Undervisning anbefales mine **Smaafugle** og **Mus i Glaskasser** — meget praktiske.

Altid meget stort Lager! Bedste Arbejde! Hurtigste Levering!

Eftersyn og Reparation af zoologiske Samlinger udføres.

☛ *Forlang illustreret Katalog og Tilbud, naar De skal købe.*

Konservator Chr. Aaboe Sørensen,

Telefon Nr. 297. Silkeborg. Vestergade 117.

Alle tidligere Aargange af „Flora og Fauna"

kan faas v. Henv. til Lærer Sigfred Knudsen, Villa „Fyen", Aarhus.

Prisen for de forsk. Aargange ligger mellem 1,50 Kr. og 10,00 Kr.

Enkelte Hæfter 75 Øre.